

Не на користь артилерії працює й складна логістика, яку намагається перебити ворог своїми БПЛА. А доставка на позицію снарядів і мін, і що головне – сам процес стрільби зі снарядів – він автоматично наражає на небезпеку – викриття ворожими розвідниками в небі.

"Доставити на позицію міномет – це справжній квест, – каже Юрій Федоренко, командир 429 бригади Сил безпілотних систем. – Якщо й вийде це зробити, то забезпечити постріл і безпеку розрахунку – надскладна, а інколи й майже неможлива задача на деяких ділянках фронту".

За даними Генштабу, на артилерію припадає 40% ураження ворога. Але можна зустріти й інші цифри в публіках: із понад 30 тисяч уражених росіян – лише тисяча припадає на артилерію.

Відтак і виникає питання чи дійсно артилерія досі ефективна? І яке її майбутнє на технологічному полі бою.

За час повномасштабної війни можна виділити 3 етапи в зміні тактики роботи артилерії.

У 2022-му, безпілотна складова почала інтегруватись у військах. Дрони-розвідники, які працювали в інтересах артилерії та корегували вогонь гармат заробили її постріли більш точними, а витрату снарядів економнішими. "Точність пострілу зросла на 100 відсотків, коли ми отримали перші мавіки у березні 2022", – каже нинішній командир артилерії 81 слобожанської бригади, який на початку повномасштабного був заступником командира батальйону з артилерії, Вадим Присяжний.

Наступний етап – це розсосередження гармат. Постійний моніторинг поля бою ворожими "крилами" – розвідниками більше не дозволяли працювати гарматам з відкритої місцевості. Бойові порядки не можна було вишикувати у батарею: "200-250 метрів між гарматами робить їх груповою ціллю" – пояснює Присяжний. "Ми почали маневрувати, погарматно встановлювати артилерію в лісосмугах, які могли забезпечити для неї природне маскування і частіше змінювали позиції".

Третій етап – робота артилерії та мінометів у кіл-зоні. "На нашій ділянці фронту вона сягає до 30, а подекуди й більше кілометрів над полем бою. За тиждень у нас ворог виявляє щонайменше один міномет чи гаубицю", – каже начальник штабу однієї з піхотних бригад, який вирішив залишитись неназваним.

Кіл-зона – це абсолютна прозорість лінії фронту.

Кіл-зона – це дещо більше ніж поле розмежування між позиціями Сил Оборони і ворогом. Це абсолютно прозора територія, де кожну шпарину, лісосмугу і заглиблення в землі проглядає безпілотник, фіксуючи кожен рух і кожну зміну ландшафту, як з нашого боку так і з боку ворога. Переміщення в ній часто стає фатальним для піхоти і будь-якого транспорту.

В кіл-зоні стоять позиції піхоти, FPV, дронів зі скидами і вже тепер мінометів та причіпних легких гармат, таких як L119, D20 і подібних.

"У нас за два тижні вибили 5 гармат", – каже на умовах анонімності заступник командира бригади на одній з важких ділянок фронту.

Артилерія з богів війни перетворилась на зброю зі спец задачами.

Дрони змусили артилерію адаптуватись до роботи у кіл-зонах. Кожна гармата оснащена РЕБ. Біля неї чергує вогнева мобільна група, яка відстрілює ворожі безпілотники. Ці воїни особливо пильні під час пострілів артилерії і після них.

Змінюються способи застосування артилерії. А задачі – ні. Це – контрбатарейна боротьба, знищення районів зосередження, штабів, логістичних пунктів і живої сили ворога.

Але для цього артилерійську гармату треба надійно сховати.

"Вогнева позиція перетворилась у витвір інженерного мистецтва. Гармата закопується під землю. Перекриття капонірів схожі на бліндажі. Натягуються сітки, як павуче гніздо, що схожі на купол. Бо дрон на оптиці може в будь яку шпарину

НОВИ

РЕКЛ

пролізти. І створення такої позиції - це багато годин людської роботи. Тому ми її не можемо втрачати. Відтак цих позицій менше, але вони використовуються розумно. Ми не відкриваємо вогонь по двом інфільтратам. Для цього є дрони", - каже Арес, командир 1-го самохідного взводу 2 самохідної арт батареї 30 омбр.

Його підрозділ працює на "Гвоздиках", 122 мм гаубицях 2С1.

Артилерія - перший і останній аргумент бою.

Коли йде колона російської техніки саме артилерія першою відкриває вогонь.

"Щоб злетів FPV потрібні відповідна погода, налагоджений зв'язок і вправний пілот. Час підльоту до цілі - до 15 хвилин. Постріл з малої артилерії чи міномету у розрахунку займає 2-3 хвилини, на 4-ту - снаряд уже у цілі. Якщо покладатись лише на дрони, колона в мене буде вже далеко в тилу", - каже Присяжний

На артилерію не впливають погодні умови. Їй для роботи не потрібен ані Starlink, який обов'язковий для дронів, ані навіть GPS. Адже прицільність гармати і снаряду можна вирахувати математично і вручну, додає командир артилерії 81 Слобожанської бригади.

"Ті підрозділи, які "закохались" лише в дрони - ризикують втрачати територію"

В умовах густої зеленки дрони менш ефективні. "Ті підрозділи, які "закохались в БПС і проігнорували створення розрахунків міномету та артилерії - ризикують втратити територію", - каже командир 1 штурмового полку Дмитро Філатов.

На його ділянці 70% бою - контактний бій. Зеленка настільки густа, що у дронів є лише мить аби зафіксувати рух ворога коли інфільтрат перебігає між лісосмугами. "Ми фіксуємо напрям його руху і відкриваємо вогонь спершу з мінометів калібру 120 мм, потім можемо і з L119. Бо дрон серед дерев в рази знижує свою ефективність в порівнянні зі снарядом", - додає Філатов.

Міномет 120 мм і причіпні гаубиці - основний батальйонний засіб. Командиру батальйону дати команду на відкриття вогню по ворогу швидше, ніж запитувати підтримки бригадних гармат калібру 155 мм. Часто саме робота бойових розрахунків вирішує хід бою.

"Це дуже ефективна зброя, вона негабаритна і її легко сховати. Вона працює навіть під час ворожих крил в небі - її постріли не викликають задимлення, як у арти 155 мм. Це робить її ще менш помітною", - зазначає Присяжний.

Філатов каже, що на його ділянці, де все небо в дронах, він використовує міномет щодня. Дрон навіть на оптиці не завжди може залізти в шпарину, куди вже стиг сховатись ворог. А міна розносить це укриття одразу.

Це ще й психологічний тиск на ворога. "Коли все летить у твій бік у нас окупанти на ділянці можуть просто втікти з поля бою", - зазначає Присяжний.

Артилерія ефективніша за безпілотники в роботі по будівлях. "Щоб розібрати хату де укрится ворог нам треба 2-3 снаряди, а дронів десятки і те, не завжди під нуль вони її стирають", - каже Присяжний.

І дуже ефективна в роботі у комбінації із дронами. "Знаходимо вогневу точку. Наприклад - танк, який стоїть стаціонарно. Або позицію пілотів. Шквальним вогнем артилерія знімає сітки, знищує антени ребу: як катком проходить по цій позиції, і прибирає зайві елементи, які заважають працювати нашим дронам," - каже Арес.

Артилерія і її захист мають еволюціонувати.

У війні, де дронова загроза постійно зростає, одночасно з еволюцією дронів, артилерія ближнього бою, а тим паче гармати більших калібрів, такі як 155 мм, що стоять далі від ЛБЗ не втрачають значення — артилерія просто має еволюціонувати.

"Слід підсилити лише технологічну складову. Доставляти снаряди мають НРК з активним захистом: радар, кулемет, сіткомет, що може знищити дрон, який його атакує", - каже Аліллес, командир 429 бригади СБС

Міномети мають залишатись в підрозділах, навіть і дрібніші 82 мм, адже є ділянки де вони ефективні. Але насичення війська гарматами L119 покращить ситуацію. Калібр

105 мм може стояти далі за міномет від фактично ЛБЗ", - зазначає Філатов.

Вагомий аргумент і в балістичних характеристиках снаряду. Вони безпосередньо впливають на точність стрільби. "У нас великий асортимент снарядів різних країн, і не всі ефективні. Нам слід мати свою лінійку виготовлення де будуть і таблиці стрільби. Це значно покращить ефективність артилерії і полегшить роботу для розрахунків, які обраховують кожен новоприбулий снаряд і тестують його перед застосуванням", - каже командир артилерійського підрозділу на псевдо Сейм.

Досвід українських артилеристів чітко показує: відмовлятися від цих систем не можна і не потрібно. Навпаки — їх варто розвивати та оптимізувати.

Найефективніша модель застосування — у комбінації артилерії з дронами, де гармати та міномети виконують "чорнову" роботу. А дрони допрацьовують ціль.

Ті підрозділи, які вміють грамотно поєднувати міномети, легкі гармати та безпілотники, зберігають ключову перевагу — швидкість, гнучкість і вогневу міць безпосередньо на полі бою.

Саме така комбінована та адаптивна тактика сьогодні часто вирішує результат бою.

Юлія Кирієнко-Мерінова, спеціальний кореспондент у ТСН; сторінка авторки у Фейсбук

Зображення вгорі: в гарматі. Фото авторки

«Аргумент»

На цю тему:

- **Юлія Кирієнко-Мерінова: Дрони артилерію не замінять**
- **Мирослав Гай: Дрони не здатні повністю замінити артилерію**
- **Бутусов: Дефіцит артилерії на полі бою дронів**

 Поширити 0

Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

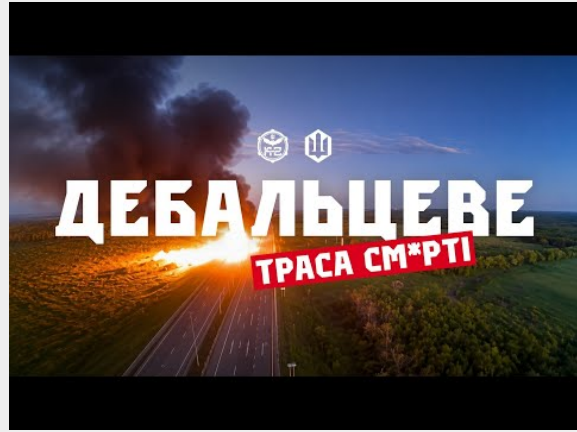
Коментарі

ВІДЕО

Українців — на індусів | Чому несеться про мігрантів і чи є проблема на ринку праці

“ОТ ТАКОЙ ВОТ П**ЗДОРЄЗ”: Як ми взяли під контроль в’їзди до Дебальцевого | ПАЛИ ТИЛИ

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань – за запитом електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення..** кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів,

Контакт: uargumentum@gmail.com